

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

№11
2025

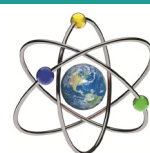
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

PSIXOLOGIYA YO'NALISHI

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 20 sahifa,
noyabr, 2025-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijranovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalarini tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

“Maktabgacha va maktab ta’limi” jurnali O‘zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo‘yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo‘yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta’limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo‘yicha
ro‘yxatdan o‘tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ СОВРЕМЕННЫХ СТУДЕНТОВ КАК УСЛОВИЯ ФОРМИРОВАНИЯ БУДУЩЕГО СПЕЦИАЛИСТА.....	8
Тиллашайхова Хосият Азаматовна	
PEDAGOGLARNING TA'LIM SIFATINI OSHIRISHDA USLUBIY TAYYORGARLIGINING O'RNI	12
Toshmatov Boboxon Egamshukurovich	
BO'LAJAK PEDAGOGLARNI TAYYORLASHDA INNOVATSION PSIXOLOGIK YONDASHUVLAR.....	16
Eshnazarova Farida Jo'raqulovna	

BO'LAJAK PEDAGOGLARNI TAYYORLASHDA INNOVATSION PSIXOLOGIK YONDASHUVLAR

Eshnazarova Farida Jo'raqulovna

Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha
mutaxassislarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti
Samarqand filiali v/b professori

Annotatsiya: Ushbu maqolada bo'lajak pedagoglarni tayyorlash jarayonida innovatsion psixologik yondashuvlar muhokama qilinadi. Ta'lim tizimida zamonaviy psixologik nazariyalar va metodologiyalarning qo'llanilishi, pedagogik faoliyatda innovatsion yondashuvlarning ahamiyati, shuningdek, talabalarning o'qish motivatsiyasini oshirish va ularning individual xususiyatlarini hisobga olish masalalari ko'rib chiqiladi. Maqola pedagogik ta'lim jarayonida innovatsion psixologik yondashuvlarning samaradorligini tahlil qiladi va amaliy tavsiyalar beradi.

Kalit so'zlar: Innovatsion yondashuvlar, psixologiya, pedagogika, ta'lim jarayoni, motivatsiya, individual xususiyatlar.

Abstract: This article discusses innovative psychological approaches in the training of future educators. It examines the application of modern psychological theories and methodologies within the educational system, the significance of innovative approaches in pedagogical practice, as well as issues related to enhancing students' motivation to learn and considering their individual characteristics. The article analyzes the effectiveness of innovative psychological approaches in the educational process and provides practical recommendations.

Key words: Innovative approaches, psychology, pedagogy, educational process, motivation, individual characteristics.

Аннотация: В данной статье рассматриваются инновационные психологические подходы в подготовке будущих педагогов. Обсуждаются применение современных психологических теорий и методологий в образовательной системе, важность инновационных подходов в педагогической деятельности, а также вопросы повышения мотивации студентов к обучению и учета их индивидуальных особенностей. Статья анализирует эффективность инновационных психологических подходов в педагогическом процессе и предлагает практические рекомендации.

Ключевые слова: Инновационные подходы, психология, педагогика, образовательный процесс, мотивация, индивидуальные особенности.

KIRISH

Pedagogik psixologiya fanini pedagoglar tayyorlashda qo'llash turli jihatlari bilan o'qituvchilarning professional rivojlanishiga va ular orqali o'quvchilarning muvaffaqiyatiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Avvalo, psixologik bilimlar o'qituvchilarga o'z kuchli tomonlarini va shaxsiy resurslarini anglash va rivojlantirishga yordam beradi. Bu o'z-o'zini anglash va kasbiy rivojlanish hissini shakllantiradi, bu esa o'z navbatida ularning kasbiy faolligini oshiradi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

O'qituvchi tayyorlashda psixologiyaga oid tamoyillarni qo'llash, o'qituvchilarning motivatsiyasini oshiradi va ularga shaxsiy va kasbiy rivojlanish uchun kuchli asoslarga ega bo'lishlariga yordam beradi. Psixologik treninglar va dasturlar o'qituvchilarni stressni boshqarish, emotsional barqarorlikni oshirish va o'zini anglash ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. Bu esa ularning kasbiy chidamliligini oshirib, burn-out (kasbiy charchoq) holatlarini kamaytiradi. [1,86].

Shuningdek, o'qituvchilarga o'zlarining ijobiy tomonlarini va muvaffaqiyatlarini ko'proq e'tiborga olishga, ularni kuchaytirishga va rivojlantirishga o'rgatadi. Masalan, o'qituvchilar o'zlarining ijobiy pedagogik tajribalarini tahlil qilish va bu tajribalarni yanada kengroq qo'llash imkoniyatlariga ega bo'lishadi. Bu ularga o'zlarini yanada kuchli va muvaffaqiyatli his qilishlariga, shuningdek, o'quvchilarga ham ijobiy ta'sir ko'rsatishga yordam beradi.

Psixologik bilimlar, o'qituvchilarning o'quvchilar bilan bo'lgan munosabatlarini yaxshilashga ham xizmat qiladi. Pozitiv munosabatlar va muloqot usullari o'qituvchilarga o'quvchilar bilan yaxshi munosabatlar o'rnatishga yordam beradi, bu esa sinf muhitini yanada ijobiy va qo'llab-quvvatlovchi qiladi. Bu orqali o'quvchilar ham o'zlarining qadrlangan va tushunilgan his qilishadi, bu esa ularning o'quv motivatsiyasini oshiradi va muvaffaqiyatlariga

hissa qo'shadi. O'qituvchilarga o'z-o'zini anglash va boshqalarni anglash ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. Bu o'qituvchilarga nafaqat o'zlarini, balki o'quvchilarini ham yaxshiroq tushunishlariga yordam beradi, natijada har bir o'quvchining shaxsiy ehtiyojlari va qobiliyatlarini hisobga olgan holda individual yondashuvni amalga oshirish imkonini beradi. [2,3].

Ta'kidlash joizki, psixologik bilimlarni o'qituvchi tayyorlashda qo'llash, o'qituvchilarning kasbiy va shaxsiy rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Bu ularga o'z kuchli tomonlarini rivojlantirishga, stress va emotsional charchoqni kamaytirishga, ijobiy munosabatlar va muloqot usullarini qo'llashga, shuningdek, o'z-o'zini anglash va boshqalarni anglash ko'nikmalarini oshirishga yordam beradi. Natijada, bunday yondashuv o'quvchilarning muvaffaqiyatiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu tadqiqotning metodologik asosi zamonaviy psixologik va pedagogik fanlarning konsepsiyalariga tayangan bo'lib, u bo'lajak pedagoglarni tayyorlash jarayoniga innovatsion yondashuvlarni joriy etish zaruriyatini asoslab beradi. Tadqiqotda tizimli, kompetensiyaviy, shaxsga yo'naltirilgan, faoliyatga asoslangan hamda akmeologik yondashuvlar asos qilib olingan. Ushbu yondashuvlar pedagog kadrlarni tayyorlash jarayonini yaxlit, izchil va kompleks tarzda tahlil qilish imkonini beradi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Psixologiyani o'qitishda etik muammolar ta'limning muhim va murakkab jihatlaridan biridir. Bu fan, odamlarning ruhiy va xulq-atvorini o'rganib, ularga ta'sir qilishi mumkin bo'lgan turli omillarni tushuntiradi. Shu sababli, psixologiyani o'qitishda o'qituvchilar ma'lum etik me'yorlarga rioya qilishlari zarur. Ushbu etik me'yorlar bir necha asosiy jihatlarni o'z ichiga oladi.

Birinchiidan, shaxsiy ma'lumotlarning maxfiyligi tamoyili. Psixologiya fani doirasida ko'pincha talabalar va o'qituvchilar o'z hayoti, tajribalari va hissiyotlari haqida ma'lumot berishadi. Bu ma'lumotlarning maxfiyligi ta'minlanishi va boshqa shaxslar bilan ulashilmasligi kerak. O'qituvchilar talabalarni ochiq va fikrlarini erkin bayon eta olishga undashlari kerak, ammo bu ma'lumotlarni qanday himoya qilishlari haqida aniq yo'l-yo'riqlar ham berishlari shart.

Ikkinchiidan, talabalarning shaxsiy chegaralarini hurmat qilish zarur. Har bir talabaning o'ziga xos tajribasi va hissiyotlari bor, va ba'zi mavzular ular uchun juda nozik bo'lishi mumkin. Psixologiyani o'qitishda o'qituvchilar talabalarning noqulay his qiladigan mavzularda ishtirok etmaslik huquqini hurmat qilishlari lozim. Shuningdek, talabalarga o'z fikr va hissiyotlarini ifoda etishda erkinlik berilishi kerak. Bunda, ularni kamsitmaslik, shaxsiy fikrlarini hurmat qilish tamoyillariga amal qilish.

Uchinchiidan, psixologiyani o'qitishda ilmiylik muhimdir. O'qituvchilar o'z shaxsiy fikrlarini va diniy, siyosiy yoki boshqa turdagi qarashlarini dars jarayonida aralashtirmasliklari kerak. Darslar ilmiy asosga ega bo'lgan faktlarga tayangan holda o'tkazilishi lozim, bu esa talabalarga aniq va ishonchli bilim berishga xizmat qiladi.

To'rtinchiidan, etnik va madaniy xilma-xillikni e'tiborga olish zarur. O'qituvchilar psixologiya darslarini o'tayotganda, talabalarning turli madaniy va etnik guruhlariga mansubligini hisobga olishlari kerak. Har bir talabaning madaniy konteksti va individual tajribasi dars jarayonida e'tiborga olinishi kerak, bu esa xilma-xillikni hurmat qilish va qo'llab-quvvatlashga yordam beradi.

Beshinchiidan, o'qituvchilarning doimiy o'rganish va rivojlanish istagi ham muhim etik jihat hisoblanadi. Psixologiya fani tez rivojlanib borayotgan soha bo'lib, o'qituvchilar yangiliklardan xabardor bo'lishlari va o'z bilimlarini yangilab turishlari zarur. Bu nafaqat o'zlarini, balki talabalarini ham eng so'nggi ilmiy yutuqlar bilan tanishtirishga imkon beradi. [4,5].

Umuman ushbu jarayonda, psixologiyani o'qitishda ushbu masalarni inobatga olish va ularga rioya qilish talabalarning bilim olish jarayonini yanada samarali qilishga yordam beradi. Bu me'yorlar o'qituvchilarning professional rivojlanishiga ham katta hissa qo'shadi, chunki ular o'z ishlarida mas'uliyatli va halol bo'lishni ta'minlaydi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Bugungi kunda bo'lajak pedagoglarni tayyorlashda foydalanilayotgan innovatsion psixologik yondashuvlar ta'lim jarayonini yanada samarali qilish va o'qituvchilarning kasbiy mahoratini oshirishga qaratilgan. Ushbu yondashuvlar orasida e'tiborga molik bo'lganlari quyidagilar:

Birinchi navbatda, emotsional intellekt rivojlantirishga katta e'tibor berilmoqda. Emotsional intellekt o'qituvchilarga o'z his-tuyg'ularini anglash va boshqarish, boshqalarning his-tuyg'ularini tushunish va ularga moslashish imkonini beradi. Bu esa o'qituvchilarning o'zlarini va talabalarini bilan bo'lgan munosabatlarini

yaxshilaydi. O'qituvchilarga treninglar o'tkazish orqali ularga stressni boshqarish, samarali muloqot qilish va inqirozli vaziyatlarni hal qilish ko'nikmalari beriladi.

Ikkinchidan, mindfulness (onglilik) texnikalari keng qo'llanilmoqda. Mindfulness texnikalari orqali o'qituvchilar o'z diqqatlarini hozirgi ongga qaratish va shu orqali stressni kamaytirish, diqqatni oshirish va umumiy psixologik farovonlikni yaxshilash imkoniyatiga ega bo'ladi. Bu texnikalar meditatsiya, nafas olish mashqlari va ongli ravishda harakat qilishni o'z ichiga oladi.

Uchinchi innovatsion yondashuv – o'z-o'zini refleksiya qilish (self-reflection) jarayonidir. Bu usul o'qituvchilarga o'z pedagogik amaliyotlarini chuqurroq tahlil qilish, o'z kuchli va zaif tomonlarini aniqlash imkonini beradi. O'z-o'zini refleksiya qilish orqali o'qituvchilar doimiy ravishda o'zlarini takomillashtirish va o'rganish jarayonini davom ettiradilar.

To'rtinchi yondashuv - kooperativ o'rganish (collaborative learning) usulidir. Bu usulda o'qituvchilar jamoa bo'lib ishlashni o'rganadilar, bir-birlarining tajribalaridan o'rganadilar va o'zaro yordam berish orqali umumiy maqsadlarga erishadilar. Kooperativ o'rganish jarayoni o'qituvchilarning bir-birlariga bo'lgan ishonchini oshiradi va ularning muammolarni birgalikda hal qilish ko'nikmalarini rivojlantiradi.

Beshinchi yondashuv - pozitif psixologiya (positive psychology) tamoyillaridan foydalanishdir. Bu yondashuv o'qituvchilarning kuchli tomonlarini rivojlantirishga, optimizmni oshirishga va professional hayotlaridan qoniqish hosil qilishlariga qaratilgan. Pozitif psixologiya treninglari o'qituvchilarga o'zlarining ijobiy tomonlarini aniqlash va ularni rivojlantirishga yordam beradi.

Oltinchi yondashuvlar - texnologiyadan foydalangan holda o'qituvchilarni tayyorlashdir. Masofaviy ta'lim platformalari, virtual reallik (VR) va simulyatsiya texnologiyalari orqali o'qituvchilar o'z kasbiy ko'nikmalarini amaliyotda qo'llash imkoniga ega bo'ladilar. Bu texnologiyalar o'qituvchilarga real hayotiy vaziyatlarda qaror qabul qilish va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini o'rganish imkonini beradi.

Yuqoridagi innovatsion psixologik yondashuvlar o'qituvchilarning kasbiy rivojlanishida muhim rol o'ynaydi. Ular o'qituvchilarning nafaqat o'z bilim va ko'nikmalarini oshirishga, balki ularning psixologik farovonligini yaxshilashga ham qaratilgan bo'lib, natijada ta'lim jarayonining umumiy sifatini oshirishga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Avliyoqulov N.X., Musayeva N.N. Pedagogik texnologiya. Darslik. – Toshkent: Tafakkur bo'stoni, 2012. – 97b.
2. Ishmuhamedov R., Yuldashev M. Ta'lim va tarbiyada innovatsion pedagogik texnologiyalar. O'quv qo'llanma. -Toshkent.: "Adabiyot uchqunlari", 2017. -200 b.
3. Anokhin, S., Schulze, W., 2009. Entrepreneurship, innovation, and corruption. Journal of Business Venturing, 24(5), 465–476.
4. Ayyagari, M., Demirgüç-Kunt, A., Maksimovic, V., 2014. Bribe payments and innovation in developing countries: Are innovating firms disproportionately affected? Journal of Financial and Quantitative Analysis, 49(01), 51–75.
5. Braun H., Niehaus M. Sozialstaat Bundesrepublik Deutschland auf dem Weg nach Europa. Frankfurt am Main; 1990. S.145.
6. Андреева Л.В. Формирование профессионального самосознания юристов в условиях деятельностной образовательной среды: Дис... канд. пси- хол. наук : 19.00.07, 19.00.03 Казань, 2000. - 196 с.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
  - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
  - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
  - 13.00.03 Maxsus pedagogika
  - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
  - 13.00.07 Ta'limda menejment
  - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
  - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
  - 07.00.00 Tarix fanlari
  - 19.00.00 Psixologiya fanlari
  - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
  - 02.00.00 Kimyo fanlari
  - 03.00.00 Biologiya fanlari
  - 09.00.00 Falsafa fanlari
  - 10.00.00 Filologiya fanlari
  - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2025. № 11

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.